

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Варна , 03.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на четвърти януари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела И. Писарова

при участието на секретаря Албена И. Янакиева
като разгледа докладваното от Даниела И. Писарова Търговско дело № 20203100900951 по описа за 2020 година

Производството е по глава XXXII от ГПК.

Образувано е по искова молба на ЗАД АРМЕЕЦ АД, ЕИК 121076907, гр.София, чрез ю.к.Н.Д., с която са предявени в условия на евентуалност осъдителни искове по отношение на двама ответници, с предпочитан първи ответник Н. Й. С., ЕГН *****, Варна и в евентуалност срещу ответника СПИЙД АУТО ЕООД, ЕИК 203197786, с.Габърница, общ.Ветрино, за осъждане на ответника да заплати сумата 36 442.19 лева, представляващи изплатено от застрахователното дружество обезщетение на увредено лице ИМОТИ БЪЛГАРИЯ ООД, по имуществена застраховка „Каско на МПС“, ведно със сторените по т.дело №439/2018г. на ВОС, съдебни разноски както и законна лихва от депозирание на исковата молба до окончателното изплащане на задължението. Претендират се и сторените по делото разноски.

С исковата молба се излага, че с влязло в сила решение по ТД №439/2018г. на ВОС, ТО, ищецът е осъден да заплати на ползвателя по имуществена застраховка „Каско на МПС“, дружеството ИМОТИ БЪЛГАРИЯ ООД, ЕИК 813070654, гр.Варна, сумата от 31 100 лева, застрахователно обезщетение по имуществена застраховка Каско, по полица №0306X0033325, със срок на действие от 31.05.2014г. до 30.05.2015г., относно собствения на Имоти България ООД л.а.Мазерати Куатрофорте с ДК *****, ведно със законна лихва, считано от предявяване на иска на 20.03.2018г. до окончателното изплащане на задължението, на основание чл.208 ал.1 от КЗ /отм./ като искът е отхвърлен за разликата от 31 100 лева до претендираните след изменението му 41 700 лева, като неоснователен. В полза на ищеца са присъдени разноски в размер на 2 024.85 лева, за които се твърди също, че са изплатени от ищеца на третото лице Имоти България

ООД. Решението е постановено при участие на трети лица –помагачи на страната на ответното дружество - СПИЙД АВТО ЕООД, ЕИК 203197786 и Н. Й. С., ЕГН *****, съответно работодател и деликвент.

Твърди се, че увреденото дружество, комуто е заплатено обезщетението, е имало застрахован при дружеството ищец лек автомобил Мазерати, рег.*****. В исковата молба се описват подробно обстоятелствата, при които е настъпило увреждането на застрахования автомобил - на 21.03.2015г., около 23.30 часа, в гр.Варна, бул.Хр.Смирненски, по посока бул.Цар Освободител. Застрахованият автомобил е бил управляван от трето лице – първия ответник по предявените сега иски Н.С., като в резултат от поведението му, повлияно от употребата на алкохол /1.48 промила алкохол/, са причинени вреди на три автомобила, вкл. автомобилът на Имоти България ООД. Твърди се, че с присъда по НОХД №5126/2017г. на РС –Варна, 6 състав, ответникът Н.С. е признат за виновен за това, че на 21.03.2015г. управлявал л.а.Мазерати Куатропорте, с концентрация на алкохол над допустимото и причинил на застрахования автомобил на Имоти България ООД имуществени вреди в размер на 31 100 лева, нарушавайки правилата за движение съгласно чл.21 от ЗДвП. Твърди се, че присъдата е влязла в сила на 14.02.2018г. Твърди се, че въз основа на приключилото т.дело №439/2018г. на ВОС, ТО, по което застрахователят е осъден да заплати обезщетение по полица Каско на увредения, същият е заплатил на застрахованото лице сумата от общо 36 442.19 лева с платежно нареждане от 16.04.2019г. Позовава се на нормата на чл.433, т.3 от КЗ и претендира с исковата молба платеното ведно със законна лихва от предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението по отношение на първия ответник, а при отхвърляне на иска спрямо него, по отношение на ответното дружество.

Съдът е извършил преценка за редовност на исковата молба като предявена от легитимирана страна и срещу надлежно легитимирани ответници, при спазване на чл.127 и чл.128 ГПК.

В срока за отговор по чл.367 ГПК, съобщения за подадената искова молба са връчени на ответниците – на първия лично на 08.09.2020г., а на дружеството – по реда на чл.50, ал.2 ГПК към 03.09.2020г. Няма постъпили отговори от никой от ответниците.

По делото е постъпило извън срока за отговор, становище на ответника Н. Й. С., за неоснователност на предявения иск за имуществени вреди поради недоказване на обстоятелствата, свързани с настъпване на ПТП; в какво качество са били лицата и между кои лица е възникнала злополуката; при липса на данни за механизма на ПТП; при изключително завишен размер на вредите.

Съдът намира, че не са налице основания за постановяване на неприсъствено решение спрямо предпочитания ответник с оглед липсата на реквизитите по чл.238 ГПК. С молба от 19.11.2020г. ищецът е направил

искане за постановяване на решение по чл.239 ГПК, но съдът констатира, че ответникът С. е депозирал молба със становище по иска, която обективира и искане за гледане на делото в отсъствие на страната. С оглед на горното, не са налице кумулативно предвидените в чл.238 ГПК предпоставки за постановяване на неприсъствено съдебно решение по спора.

Въз основа на твърденията и възраженията на страните, събраните доказателства, ценени в съвкупност и по вътрешно убеждение, съдът намира за установено **следното от фактическа и правна страна:**

С влязло в сила на 29.03.2019г. решение, постановено по т.дело №439/2018г. на ВОС, ТО, е осъден застрахователят ЗД АРМЕЕЦ АД, ЕИК 121076907, София да заплати на ищеца ИМОТИ БЪЛГАРИЯ ООД, ЕИК 813070654, сумата 31 100 лева, представляващи застрахователно обезщетение по имуществена застраховка Каско на МПС, по полица №0306X0033325, със срок на действие от 31.05.2014г. до 30.05.2015г., за увреждане на собствения на Имоти България л.а. Мазерати Коатрофорте с ДК *****, ведно със законна лихва, считано от предявяване на иска 20.03.2018г. до окончателното изплащане на задължението, на основание чл. 208 ал.1 от КЗ /отм./ като е отхвърлен иска за разликата от 31 100 лева до претендираните след изменение на иска 41 700 лева, като неоснователен. С това решение застрахователното дружество е осъдено да заплати на ищеца и сторените в производството съдебни разноски в размер на 2 024.85 лева. Решението е постановено при участие на третите лица – помагачи на ответника СПИЙД АВТО ЕООД, ЕИК 203197786 и Н. Й. С., ЕГН *****.

С влязла в сила на 14.02.2018г. присъда по НОХД №5126/2017г. на ВРС, Н. Й. С. е осъден да отговаря за извършено престъпление по чл.343, ал.1, б.а от НК вр.чл.342 НК, за причинени значителни вреди на трети лица. В този смисъл, имуществените вреди, вкл. тези, претърпени от ищеца, отнасящи се до собствения му л.а.Мазерати Куатропорте, са били предмет на установяване в наказателното производство, тъй като са елемент от състава на престъплението. Поради това, и на основание чл.300 ГПК, доколкото са част от диспозитива на присъдата, същите обвързват гражданския съд и по отношение размера на нанесените имуществени вреди, с който съдът по гражданското производство се е съобразил. Съдът е приел в мотивите по т.дело №439/2018г. на ВОС, че обстоятелствата относно предоставяне на автомобила на третото лице, не се обхващат от обективните предели на присъдата, която простира действието си относно конкретното противоправно деяние, изпълняващо състава на престъпление по чл.343, ал.1, б."а" и чл.343б от НК, /за нарушаване правилата за движение съгласно чл.21 от ЗДВП и управление на автомобил с концентрация на алкохол в кръвта над 1.2 на хиляда/, макар да се обхващат от мотивите на постановеното решение на съда. Съгласно разпоредбата на чл.300 ГПК, влязлата в сила присъда се ползва със сила на пресъдено нещо само за изброените обстоятелства и тя е задължителна за съда, разглеждащ гражданскоправните последици от деянието - относно това, дали то е извършено или отречено, дали е

противоправно и дали деецът е виновен. Присъдата е задължителна за гражданския съд само относно конкретното деяние, обективизирано в обвинителния по конкретното обвинение, но не и относно друго, различно от това деяние. Съдът в гражданското производство по прекия иск е възприел фактическа обстановка, изводима от писмените доказателства – че процесният автомобил, собственост на ИМОТИ БЪЛГАРИЯ е бил оставен за ремонт в автосервиз Спийд Ауто на 17.03.2015г., където е бил използван и управляван от Н.С. без знанието и съгласието на собственика на автомобила.

Съгласно т.14.9 от ОУ към договора за застраховка /приложени и по настоящото дело и по т.дело №439/2018г./, е предвидено изключение за отговорността на застрахователя, когато МПС е управлявано след употреба на алкохол или друго упойващо вещество, без конкретизация на субекта. Употребата на алкохол е установена както с химическа експертиза към момента на ПТП, така и въз основа на влязлата в сила присъда по НОХД №5126/2017г. на ВРС доколкото се обхваща от обективните □ предели. /чл.343б НК/ В тази връзка, съдът е обвързан да приеме, че увреждането на автомобила на застрахованото лице е извършено от Н.С., след употреба на алкохол в промили, които се явяват съставомерни по НК и ЗДвП.

По делото освен влезлите в сила решения по НОХД и по гр.дело ведно с полицата по имуществената застраховка Каско на МПС, е приложено и преводно нареждане от 16.04.2019г., видно от което ЗАД Армеец АД е заплатило по банкова сметка на Имоти България ООД, сумата от общо 36 442.19 лева, по щета №13015030101799.

Въз основа на горната фактическа установеност съдът достига до следните **правни изводи**:

Искът по чл.213 КЗ /отм./ е основан на принципа за недопустимост на неоснователното обогатяване. При повреда на застрахованата вещ, причинена от трето лице, след възстановяване вредите на застрахования, чрез плащане на застрахователно обезщетение, застрахователят има право да претендира от третото лице това, което е платил на застрахования. За да бъде уважен предявения иск е необходимо да бъдат налице следните кумулативни предпоставки: валидно имуществено застраховане; причинено застрахователно събитие от трето лице, което е отговорно по договор или по правилата на деликта спрямо застрахования; изплатено застрахователно обезщетение на застрахования.

Независимо от посочената в проекто-доклада правна квалификация на предявения иск по чл.410 КЗ, съгласно изложени в решението по т.дело №439/2018г. на ВОС мотиви, както и по съображения от пар.22 от ДР на КЗ, настоящият състав намира, че предявеният главен иск срещу ответника Н. Й. С., е с правно основание чл.213 от КЗ /отм./ вр. чл.45 от ЗЗД. Съгласно сочената разпоредба от КЗ, с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски,

направени за неговото определяне. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя на "Гражданска отговорност". Когато вредата е причинена от водач на моторно превозно средство, който има валидна задължителна застраховка "ГО" на автомобилистите, застрахователят по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на увреденото лице, може да предяви претенцията си към причинителя само за размера на причинените вреди, които надхвърлят размера на застрахователната сума по договора за задължителната застраховка, както и за вредите, причинени от водача на моторното превозно средство, за които застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е отказал да заплати обезщетение на основание чл.286 КЗ /отм./, съотв.чл.494 от КЗ.

Съдът приема правна квалификация на предявения иск по чл.213 КЗ /отм./ с оглед датата на настъпване на ПТП, от което в крайна сметка произтича и регресното право на застрахователя по имуществената застраховка. Съгласно решение №192/2019г. по к.т.дело №768/2010г. на Второ т.о., регресното право се урежда от закона, действал към момента на неговото възникване - това е датата на настъпване на застрахователното събитие по риска "ГО". Регресното право възниква тогава, когато застрахователят се освобождава от отговорност по застрахователния договор с деликвента на основанията, изрично посочени в закона - умисъл, употреба на алкохол и пр. То възниква спрямо застрахования от момента на деликта, тъй като наличието на тези основания законодателят свързва именно с този момент. Моментът на плащането на обезщетение на третото лице определя не възникването, а изискуемостта на регресното право. Задължението на застрахователя да обезщети третото лице за нанесените му вреди и регресното му право срещу деликвента възникват по силата на закона и са в корелативна връзка, което обосновава извод за приложимост на едни и същи материалноправни норми. Независимо от времевата квалификация на иска /по чл.213 КЗ – отм. или по чл.410 КЗ/, изводите относно релевантните факти и обстоятелства в настоящия случай, не биха се променили.

Особеността в конкретния случай произтича от качеството на страните, засегнати от процесното ПТП. Съгласно чл.477, ал.3 КЗ, ищецът по приключилото производство по т.дело №439/2018г. на ВОС, Имоти България е трето лице, което е легитимирано да предяви пряк иск за претърпените от ПТП вреди. Законът изключва от кръга на третите лица само пряко отговорното за настъпване на ПТП лице – водачът, но не и останалите застраховани лица, какъвто е и собственикът на вещта. В тази връзка е и разрешението, дадено с т.8 на ТР № 1/2014 от 23.12.2015 г. на ОСТК на ВКС,

според което собственикът на превозно средство, сключил задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, е трето лице по смисъла на чл.257, ал.3 КЗ (сега чл.477 КЗ) и е легитимиран да предяви иск по чл.266 КЗ (сега чл.432 КЗ) срещу застрахователя по същата застраховка за причинените му вреди при управление на собственото му моторно-превозно средство от друго лице. В настоящия случай, обезщетението, което ищецът е заплатил на увреденото лице е по имуществена застраховка „Каско“ именно с оглед изключване на имуществените вреди, причинени от виновния водач на моторното превозно средство, управлявал същото без знанието и съгласието на собственика Имоти България ООД, на основание чл.494, т.3 от КЗ, аналогично чл.268, т.3 от КЗ – отм. Според посочената норма вредите, причинени на моторното превозно средство, управлявано от виновния водач, както и вредите, нанесени на имущество, превозвано с това моторно превозно средство, са изключени от обема на вредите, за които застрахователят по застраховка "ГО" дължи обезщетение. Това е така, тъй като на обезщетяване в рамките на посочената застраховка подлежат само имуществените вреди, причинени от управляването от делинквента МПС на друго имущество (аргумент и от чл.478 КЗ), но не и вредите, които същото това МПС е понесло, участвайки в ПТП. За тези вреди настоящият ищец отговаря, но по имуществена застраховка "Каско". Същевременно, разпоредбата на регреса е уредена общо, за всеки вид встъпване в правата на застрахования, в случая по застраховка Каско. Разпоредбата на чл.494, а преди 268 КЗ /отм./, предвижда лимитативно изброени изключения от застрахователно покритие по застраховка "ГО", едно от които е относно вредите, причинени на МПС, управлявано от виновния водач, както е в настоящия случай. В случая освен това, застраховател на ГО на процесния автомобил е същото ищцово дружество.

Влязлата в сила присъда не обхваща от обективна страна престъпен състав, включващ поведението на делинквента – няма установени кражба, грабеж, обсебване и т.н., макар и да липсва законно основание за управление на автомобила от делинквента. Това обстоятелство е установено и в мотивите на предходното решение по т.дело №439/2018г. на ВОС, приложено като доказателство към настоящото, от които мотиви делинквентът е обвързан спрямо застрахователя, комуто е бил привлечен да помага. В този случай собственикът на увреденото МПС се явява трето лице по смисъла на чл.477, ал.3 КЗ - за трети лица се смятат всички увредени лица с изключение на лицето, което отговаря за причинените вреди.

В случая не се спори относно наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за имуществено застраховане Каско на МПС спрямо процесния автомобил, сключен между Имоти България ЕООД и застрахователя ЗАД Армеец. Не се спори относно настъпване на вредите по процесното МПС по времедействието на застрахователната полица №0306X0033325, с действие от 31.05.14г. до 30.05.2015г. /л.23 по т.дело 439/2018г., приложено като писмено доказателство към настоящото/.

Поради изложеното по-горе, единствената възможност за предявяване на регреса съгласно чл.213 КЗ –отм. е спрямо деликвента. По отношение наличието на деликт е налице влязла в сила присъда, която съгласно чл.300 от ГПК е обвързваща настоящия съд относно извършеното деяние, неговата противоправност и виновността на дееца. Поради това съдът намира, че е налице материалноправна легитимация на сочения от ищеца като предпочитан ответник Н.С. съгласно чл.45 ЗЗД. Това е така и поради привличането му като трето лице –помагач в приключилия процес относно застрахователното обезщетение по т.дело №439/2018г. Отговорността му спрямо застрахователя се обхваща от мотивите на постановеното решение съгласно чл.223, ал.2 ГПК. С плащането на застрахователно обезщетение на увреденото лице, застрахователят по имуществената застраховка встъпва в неговите права срещу причинителя на вредата. Допуснатото привличане на трети лица - помагачи на ответното дружество –застраховател по т.дело 439/18г., е средство за защита и право на привличащата страна, чрез което тя цели да улесни защитата си срещу противната страна с помощта на привлеченото лице, като при неблагоприятен за нея изход на делото да подчини привлеченото лице на задължителната сила на мотивите. Конституирането на третото лице има за цел да го обвърже /третото лице – помагач/ в отношенията му със страната, на която помага или която го е привлякла със задължителната сила на мотивите на решението (арг. Чл.223, ал.2 ГПК). При привеждане в изпълнение на осъдителното решение по чл.208 КЗ-отм., следва да бъде съобразено всяко извършено плащане на увредения от деликвента, по образуваното вече изпълнително производство. В интерес на застрахователя, явяващ се осъдена страна, е да следи за отпадане на отговорността му по арг. от чл.213, ал.5 КЗ –отм., в случай на плащане от другото задължено лице по деликта. В предходното производство съдът е събрал доказателства за липса на изплатена сумата по обезщетението /и по НОХД 5126/2017г./ от деликвента Н.С. на Имоти България ООД, с което би отпаднала отговорността на ЗАД Армеец.

Видно от приложеното банково бордеро от 19.04.2019г., ищецът е заплатил на Имоти България ООД, сумата от 36 442.19 лева по посочена номер щета, съвпадащ с предявената претенция Каско, предмет на предходното производство. Сумата е платена по посочената в същото това производство от увреденото лице Имоти България ООД, банкова сметка. С оглед на изложеното, съдът намира, че е възникнала изискуемостта на вземането по регресното право на застрахователя по имуществена застраховка, считано от датата на плащането. Въз основа на горното, установени се явяват всички реквизити на регреса, поради което и предявеният иск е основателен съгласно чл.213 КЗ- отм. Налице са валидно застрахователно обезщетение, настъпило на 21.03.2015г. застрахователно събитие и изплатена застраховка Каско на собственика на увреденото МПС, установени с влязла в сила присъда предпоставките на чл.45 ЗЗД спрямо деликвента Н.С..

Съобразно поотделно посочените суми от регреса в молба от

19.11.2020г. /л.74 по делото/ съдът констатира разминаване в по-висок размер при сбируване на отделните пера спрямо размера на предявената общо претенция от 36 442.19 лева. Тъй като този размер от 36 442.19 лева не е променен от ищеца и е удостоверен в платежното нареждане за изплатено на Имоти България обезщетение, съдът е обвързан от него и следва да уважи иска в пълния му предявен размер.

С оглед на изложеното, съдът намира предявения иск за основателен до размера от 36 442.19 лева като съобразно това основателен и акцесорния иск за законна лихва върху главницата, претендирана от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението. При предявен регресен иск по КЗ, върху размера на платеното от застрахователя ответникът по този иск дължи лихва, считано от поканата. В случая за покана следва да се зачете депозирането на исковата молба по настоящото дело. /т.д.1935/2015г. на ПТО на ВКС/

Поради основателността на разгледания главен иск, не е налице сбъждане на процесуалното условие за разглеждане на евентуалния иск по чл.213 КЗ – отм. вр.чл.49 ЗЗД, срещу втория ответник Спийд Ауто ЕООД.

Поради основателността на иска, разноси за производството се следват на ищеца в установения размер от 1 957.69 лева, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Н. Й. С., ЕГН *****, гр.Варна, да заплати на ЗАД АРМЕЕЦ АД, ЕИК 121076907, София, сумата от общо **36 442.19 лева**, представляващи изплатено от застрахователното дружество –ищец на увреденото лице ИМОТИ БЪЛГАРИЯ ООД, същото и застрахован по имуществена застраховка „Каско на МПС“, застрахователно обезщетение в размер на 31 100 лева ведно със сторените по т.дело №439/2018г. на ВОС, съдебни разноси както и законна лихва върху главницата от 31 100 лева, считано от 20.03.18г. /депозирание на исковата молба по т.дело 439/2018г./ до 16.04.2019г., **ведно със законната лихва** върху главницата от 36 442.19 лева от предявяване на настоящия иск на 21.07.2020г. до окончателното изплащане на задължението, на осн.чл.213 КЗ /отм./ и чл.86 ЗЗД.

ОСЪЖДА Н. Й. С., ЕГН *****, гр.Варна, да заплати на ЗАД АРМЕЕЦ АД, ЕИК 121076907, София, сумата от **1957.69 лева**, представляващи сторените по делото съдебни разноси /държавна такса и ю.к. възнаграждение/, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 2 седмичен срок от връчване преписи на страните с ВЖ пред АС –Варна.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____